

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecători - Cobzac Elena și Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău - Harti Vladislav, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Mihai Arcadii xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 10.08.2018 - 14.11.2018;

2. Instanța de apel: 12.12.2018 - 20.02.2019;

3. Instanța de recurs: 25.06.2019 - 23.10.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) din 14 noiembrie 2018 Mihai Arcadii a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(1) Codul penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 550 (cinci sute cincizeci) unități convenționale, ce constituie suma de 27 500 (douăzeci și șapte mii cinci sute,00) lei, fără aplicarea pedepsei complementare privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Mihai Arcadii la 02 mai 2018, în jurul orei 15.30, conducând automobilul de model „Opel-Vectra”, cu numărul de înmatriculare xxxxx, în localitatea xxxxx, în direcția liceului teoretic „A. Păunescu”, a dat dovadă de neatenție față de trafic și încredere exagerată în sine, ignorând respectarea prevederilor Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13 mai 2009 și încălcând în mod vădit prevederile pct.10 subpct. 1) lit. b) - care stipulează, că persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum; pct.45 sub pct. 1) - că *conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând seama permanent de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și d) situația rutieră*; pct. 51 sub pct. 2) *conducătorul trebuie să mențină, în timpul depășirii un interval lateral suficient în raport cu vehiculul pe care îl depășește, mai cu seamă la depășirea bicicletelor, ciclomotoarelor și motocicletelor fără ataș, manifestând*

lipsă de prudență sporită, a tamponat din spate o bicicletă condusă regulamentar de către minora xxxxx, în aceeași direcție de deplasare. În urma impactului minora xxxxx, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.201828D0102, din 12 iunie 2018, s-a ales cu leziuni corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată sub formă de: fractura coastelor 1, 2 și 4 hemitoracele stâng, echimoză în regiunea lombară.

3. Sentința menționată a fost atacată cu *apel* de către procurorul în Procuratura raionului Telenești, Zmuncilă Petru, în care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea sentinței, în partea ce ține de neaplicarea pedepsei complementare - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport. Rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mihai Arcadii, să fie declarat vinovat în baza art.264 alin.(1) din Codul penal și condamnat la o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 550 (cinci sute cizeci) unități convenționale, ce constituie suma de 27 500 lei (două zeci și șapte mii cinci sute, 00) lei, cu aplicarea pedepsei complimentare privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an și 6 luni.

3.1 În motivarea apelului, procurorul indică că, neaplicarea în speță a pedepsei complementare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport nu-și va atinge scopul pedepsei de corectare și prevenire generală, deoarece alți conducători de mijloace de transport vor considera că pot scăpa de răspundere penală în cazul tamponării pietonilor, adică urmează a fi aplicată o pedeapsă mai aspră și anume aplicarea pedepsei complementare în formă de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an și 6 luni. Or, stabilirea pedepsei complementare inculpatului Mihai Arcadii va atinge scopurile pedepsei penale și îl va determina să își revadă conduita, necesitatea stabilirii pedepsei complementare rezida în faptul că mijlocul de transport este un izvor de pericol sporit, în special în condițiile în care comiterea infracțiunilor în domeniul, transporturilor este de o frecvență ridicată. De asemenea este necesar de menționat că instanța de judecată nu a ținut cont de prevederile art.65 alin.(3) Codul penal care stipulează că *privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate poate fi aplicată ca pedeapsă complementară și în cazurile când nu este prevăzută în calitate de pedeapsă pentru infracțiunile din Partea specială a prezentului cod, dacă, ținând cont de, caracterul infracțiunii săvârșite de cel vinovat în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu sau în timpul exercitării unei anumite activități, instanța de judecată va considera imposibilă păstrarea de către acesta a dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.*

Astfel, instanța de judecată a pronunțat o sentință contrară legii în latura ce ține neaplicarea pedepsei complementare-privarea *de dreptul de a conduce mijloace de transport*, de aceea urmează a fi casată parțial, iar Mihai Arcadii, să fie declarat vinovat în baza art.264 alin.(1) din Codul penal și condamnat, la o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 550 (cinci sute cizeci) unități convenționale, ce constituie suma de 27 500 lei (două zeci și șapte mii cinci sute, 00) lei, cu aplicarea pedepsei complimentare privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an și 6 luni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2019 a fost admis inclusiv din oficiu, apelul procurorului în Procuratura raionului Telenești, Zmuncilă Petru, casată integral sentința, inclusiv din oficiu, și pronunțată o nouă hotărâre conform modului stabilit pentru prima instanță prin care procesul penal în privința lui Mihai Arcadii, în baza art. 264 alin. 1 Codul penal, a fost încetat din motivul împăcării părților.

4.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, potrivit dispoziției art.109 alin. 1 Cod penal, împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, infracțiuni prevăzute la art. 264 alin. 1 Codul penal. Referitor la caz, Colegiul a menționat că împăcarea reprezintă o prerogativă exclusivă a părții vătămate, astfel odată ce partea vătămată a înaintat cererea privind încetarea procesului penal pe motivul împăcării părților, iar partea legală permite o astfel de chestiune procedurală, instanța este obligată să înceteze procesul penal. Drept consecință a celor menționate, în privința inculpatului urmează a fi încetat procesul penal referitor la infracțiunea săvârșită.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu **recurs ordinar** de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău - Harti Vladislav în care a invocat ca temei de casarea a deciziei prevederile art.427 alin.(1) pct.4), 6) Cod de procedură penală, și a solicitat admiterea recursului, casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20.02.2019 în privința inculpatului Mihai Arcadii și a dispune rejudecarea cauzei penale în instanța de apel în un alt complet.

5.1. În motivarea recursului procurorul a invocat că, sunt pripite constatările colegiului penal și consideră că această decizie este viciată pe motiv că nu există acordul exprimată liber de către inculpatul Mihai Arcadii în cadrul ședinței de judecată, eroare de drept care se încadrează în prevederile art. 427 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, astfel încât judecata a avut loc fără participarea inculpatului.

6. La recursul ordinar declarat de către procuror, în conformitate cu prevederile art.431 alin. (1) pct.1¹ Cod procedură penală, avocatul a depus referință, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că, Mihai Arcadii personal a semnat tranzacția de împăcare și cererea de încetare a procesului penal, în care și-a manifestat inclusiv cunoașterea despre consecințele împăcării, motive care combat în totalmente recursul procurorului, care se constată a fi unul formal și neîntemeiat.

7. *Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.*

Potrivit dispoziției art.434 Cod de procedură penală judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei ținând seama, după caz, de opinia părților expusă în referință ori în ședință, dacă au participat la ea, și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

În conformitate cu art.422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Potrivit textului recursului procurorul invocă, ca temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art.427 alin.1) pct. 4) în sensul că, judecata a avut loc fără participarea inculpatului, precum și pct. 6) Cod de procedură penală precum că, decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

7.1 Analizând materialele dosarului în raport cu temeiul de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, invocat de către acuzatorul de stat, precum că, *judecarea cauzei a avut loc în lipsa inculpatului și că nu există acordul liber exprimat de către inculpatul Mihai Arcadii în cadrul ședinței de judecată*, Colegiul penal consideră că, argumentul recurentului cu referire la acest temei de casare este neîntemeiat.

Di materialele cauzei rezultă că, participanții la proces au fost citați conform art. 319 al. 1 Cod de procedură penală potrivit căruia „judecarea cauzei poate avea loc numai dacă părțile sînt legal citate și procedura de citare este îndeplinită. Neînfrățirea părții în instanța de judecată nu împiedică examinarea cauzei dacă în instanță s-a prezentat avocatul ales sau avocatul care acordă asistență juridică garantată de stat, care a luat legătura cu partea reprezentată”.

Astfel, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 20 februarie 2019 cît și a înregistrării audio, se atestă că interesele inculpatului în ședința instanței de apel au fost reprezentate de către avocatul ales, iar instanța de apel după audierea părților a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului, soluție acceptată la moment de către acuzatorul de stat, participant al ședinței de judecată și autorul recursului, care nu a avut careva obiecții și a fost de acord cu examinarea cauzei în lipsa inculpatului cît și cu tranzacția de împăcare.

Astfel argumentele procurorului privind examinarea cauzei în lipsa inculpatului sunt irelevante și nu pot fi reținute pentru casarea deciziei care este legală și întemeiată.

Totodată, soluția instanței de apel privind încetarea procesului în temeiul art. 109 Cod penal este una motivată, iar argumentele din recurs nu pot fi reținute or, inculpatul nu a invocat încălcarea dreptului său la un proces echitabil și anume examinarea cauzei în lipsa sa, fiind de acord cu soluția instanței de apel. Or, acceptarea soluției propuse de către procuror ar duce la încălcarea dreptului inculpatului la un proces echitabil și cheltuieli suplimentare

Potrivit tranzacției de împăcare se atestă că, aceasta a fost semnată atât de inculpat cât și de reprezentantul legal al părții vătămate în prezența părții vătămate Ciobanu Rodica, în care și-a manifestat dorința de a se împăca cu inculpatul, iar careva pretenții unul față de altul nu au avut, fapt confirmat de reprezentantul legal al părții vătămate în ședința de judecată din 20 februarie 2019 cât și a înregistrării audio.

7.2 Referitor la temeiul de recurs invocat de recurent prin prisma pct.6) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală Colegiul penal constată că, acesta nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414 alin.1), 5), 417 alin.8) Cod de procedură penală, hotărârea cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată. Instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul procurorului motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii atacate, dispozitivul fiind expus clar și instanța de apel nu a admis nici o eroare gravă de fapt.

Colegiul penal constată că argumentele din recursul declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău - Harti Vladislav sunt neîntemeiate, iar motivele aduse în susținerea temeiurilor invocate nu pot fi reținute, hotărârile corespunzând tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legale și întemeiate.

La judecarea respectivei cauze, instanța de recurs, consideră că, motivele la care s-a referit recurentul nu sunt aplicabile din punct de vedere al erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii judecătorești.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate, iar recursul ordinar declarat de acuzatorul de stat, fiind vădit neîntemeiat, fapt ce condiționează soluția inadmisibilității acestuia.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău - Harti Vladislav, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Mihai Arcadii xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **21 noiembrie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie